แนวทางการดำเนินงาน
ตัวชี้วัดกระทรวงสาธารณสุข ประจำปีงบประมาณ 2563

- ร้อยละของผู้สูงอายุที่มีภาวะพึ่งพิงได้รับการดูแลตาม Care plan
- ร้อยละของประชากรสูงอายุที่มีพฤติกรรมสุขภาพที่พึงประสงค์

โดย

นายแพทย์กิตติ ลาภสมบัติศิริ

ผู้อำนวยการสำนักอนามัยผู้สูงอายุ กรมอนามัย

ตัวชี้วัด

(1) ร้อยละของผู้สูงอายุที่มีภาวะพึ่งพิงได้รับการดูแลตาม Care plan

คำนิยาม : ผู้สูงอายุที่มีภาวะพึ่งพิง คือ ผู้สูงอายุกลุ่มติดบ้าน (ADL 5 - 11 คะแนน) กลุ่มติดเตียง (ADL 0 - 4 คะแนน) ได้รับการดูแลโดยบุคลากรสาธารณสุข ทีมสหวิชาชีพ ตามแผนการดูแลผู้สูงอายุรายบุคคล (Care Plan) ทุกสิทธิ์ที่ได้รับบริการตามชุดสิทธิประโยชน์

เกณฑ์การประเมิน ปี 2563 :

รอบ 3 เดือน	รอบ 6 เดือน	รอบ 9 เดือน	รอบ 12 เดือน
-	ร้อยละ 70	ร้อยละ 75	**ร้อยละ 80**

สูตรการคำนวณ ปี 2563 :

$$\frac{A}{B} \times 100$$

- A = จำนวนผู้สูงอายุที่มีภาวะพึ่งพิงที่ได้รับการดูแลตาม Care Plan
- B = จำนวนผู้สูงอายุที่มีภาวะพึ่งพิงทั้งหมดในประเทศไทยที่เข้าร่วมโครงการ LTC

Small success

รอบ 3 เดือน	รอบ 6 เดือน	รอบ 9 เดือน	รอบ 12 เดือน
- ทุกจังหวัดมีแผนการขับเคลื่อนและมีแนวทางการคัดกรองและประเมินสุขภาพผู้มีภาวะพึ่งพิงด้วย ADL - มีการประชุมชี้แจงการประสานหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง - ทุกจังหวัดมีการจัดทำแผนการดูแลผู้มีภาวะพึ่งพิงรายบุคคล (Care Plan) - มีแผนการขับเคลื่อนการดำเนินงานชมรมผู้สูงอายุคุณภาพในทุกพื้นที่ ทุกระดับ	- มีผลการประเมินคัดกรอง ADL และปัญหาสุขภาพผู้มีภาวะพึ่งพิงที่จำเป็นในการวางแผนการดูแลส่งเสริมสุขภาพผู้มีภาวะพึ่งพิง ร้อยละ 70 - มีผลการประเมินชมรมผู้สูงอายุคุณภาพผ่านเกณฑ์ - มีผลการจัดทำแผนการดูแลผู้มีภาวะพึ่งพิงรายบุคคล (Care Plan) ร้อยละ 70	- มีผลการประเมินคัดกรอง ADL และปัญหาสุขภาพผู้สูงอายุที่จำเป็นในการวางแผนการดูแลส่งเสริมสุขภาพผู้มีภาวะพึ่งพิง ร้อยละ 75 - มีผลการประเมินชมรมผู้สูงอายุคุณภาพผ่านเกณฑ์ - มีผลการจัดทำแผนการดูแลผู้มีภาวะพึ่งพิงรายบุคคล (Care Plan) ร้อยละ 75 - มีผลการประเมินการเปลี่ยนกลุ่มผู้มีภาวะพึ่งพิงจากกลุ่มติดเตียงเป็นติดบ้าน/ติดบ้านเป็นติดสังคมเพิ่มขึ้น	- มีผลการประเมินคัดกรอง ADL และปัญหาสุขภาพผู้สูงอายุที่จำเป็นในการวางแผนการดูแลส่งเสริมสุขภาพผู้มีภาวะพึ่งพิง ร้อยละ 80 - มีผลการประเมินชมรมผู้สูงอายุคุณภาพผ่านเกณฑ์ - มีผลการจัดทำแผนการดูแลผู้มีภาวะพึ่งพิงรายบุคคล (Care Plan) ร้อยละ 80 - มีผลการประเมินการเปลี่ยนกลุ่มผู้มีภาวะพึ่งพิงจากกลุ่มติดเตียงเป็นติดบ้าน/ติดบ้านเป็นติดสังคมเพิ่มขึ้น

หน่วยงานที่รับผิดชอบ : กรมอนามัย สำนักอนามัยผู้สูงอายุ

ตัวชี้วัด

(2) ร้อยละของประชากรสูงอายุที่มีพฤติกรรมสุขภาพที่พึงประสงค์

คำนิยาม

ผู้สูงอายุ

ประชาชนกลุ่มเป้าหมายที่มีอายุ ตั้งแต่ 60 ปีขึ้นไป

ชมรมผู้สูงอายุ

ชมรมที่จัดตั้งขึ้นเพื่อให้ผู้สูงอายุมีส่วนร่วมในการดูแลผู้สูงอายุในชุมชน ภายใต้การดูแลของโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล สำหรับพื้นที่กทม. อยู่ภายใต้การดูแลของศูนย์บริการสาธารณสุข

กิจกรรมสร้างสุข 5 มิติ

การจัดกิจกรรมในการพัฒนาความสุขทั้ง 5 ด้าน ให้กับผู้สูงอายุเพื่อให้เกิดความสุขทั้งทางด้านร่างกาย จิตใจ และสังคม ตามเทคโนโลยีการจัดกิจกรรมสร้างสุข 5 มิติ ประกอบด้วย

- สุขสบาย (Happy Health)
- สุขสนุก (Recreation)
- สุขสง่า (Integrity)
- สุขสว่าง (Cognition)
- สุขสงบ (Peacefulness)

พฤติกรรมสุขภาพที่พึงประสงค์ด้านร่างกาย

พฤติกรรมสุขภาพในระหว่าง 6 เดือนที่ผ่านมา ผู้สูงอายุมีพฤติกรรมหรือการปฏิบัติตัว ดังต่อไปนี้

1. มีกิจกรรมทางกาย/ออกกำลังกาย อย่างน้อย สัปดาห์ละ 5 วัน ครั้งละ 30 นาที หรือ มีกิจกรรมทางกายสะสม 150 นาที / สัปดาห์
2. รับประทานผัก ผลไม้สด เป็นประจำ
3. ดื่มน้ำสะอาดอย่างน้อยวันละ 8 แก้ว
4. ไม่สูบบุหรี่ /ไม่สูบยาเส้น
5. ไม่ดื่มเครื่องดื่มที่มีส่วนผสมของแอลกอฮอล์ (เช่น สุรา เบียร์ ยาดองเหล้า)

ผู้สูงอายุที่เสี่ยงต่อการมีปัญหาสุขภาพจิต

ผู้สูงอายุกลุ่มติดบ้าน ติดเตียง ที่มีผลการคัดกรองโรคซึมเศร้า แบบ 2 คำถาม (2Q) ผิดปกติ (ตั้งแต่ 1 คะแนนขึ้นไป) จากระบบคลังข้อมูลด้านการแพทย์และสุขภาพ (Health Data Center: HDC) สำหรับพื้นที่กรุงเทพมหานครใช้ข้อมูลจากสำนักอนามัย

พฤติกรรมสุขภาพที่พึงประสงค์ด้านจิตใจ

ผู้สูงอายุกลุ่มติดสังคมที่เข้าร่วมกิจกรรมสร้างสุข 5 มิติในชมรมผู้สูงอายุ ได้รับการประเมินสุขภาพจิตด้วยแบบประเมินสุขภาพจิตผู้สูงอายุฉบับสั้น และมีผลคะแนนสุขภาพจิตเท่ากับคนทั่วไปถึงสุขภาพจิตดีกว่าคนทั่วไป (คะแนน 43 คะแนนขึ้นไป)

การดูแลทางสังคมจิตใจ

การดูแลแบบองค์รวมทั้งทางด้านจิตใจ อารมณ์สังคมและจิตวิญญาณ ตามชุดความรู้การดูแลด้านสังคมจิตใจผู้สูงอายุป่วยเรื้อรังที่ติดบ้าน ติดเตียง ประกอบด้วย

- การสังเกตดูแลใจอย่างองค์รวม
- การใส่ใจเข้าใจปัญหา
- การเสริมสร้างดูแลใจ
- การส่งต่อเชื่อมโยง

ตัวชี้วัด

(2) ร้อยละของประชากรสูงอายุที่มีพฤติกรรมสุขภาพที่พึงประสงค์ (ต่อ)

กลุ่มเป้าหมาย

1. ประชาชนที่มีอายุตั้งแต่ 60 ปีขึ้นไป ร้อยละ 1 ของประชากรสูงอายุทั้งหมดของพื้นที่
2. ผู้สูงอายุที่เสี่ยงต่อการมีปัญหาสุขภาพจิต (ผู้สูงอายุกลุ่มติดบ้าน ติดเตียง ที่มีผลการคัดกรองโรคซึมเศร้า แบบ 2 คำถาม (2Q) ผิดปกติ

เกณฑ์การประเมิน ปี 2563 :

รอบ 3 เดือน	รอบ 6 เดือน	รอบ 9 เดือน	รอบ 12 เดือน
-	ร้อยละ 40	ร้อยละ 50	**ร้อยละ 60**

สูตรการคำนวณ ปี 2563 :

$$\frac{A}{B} \times 100$$

- A = จำนวนผู้สูงอายุที่ได้รับการประเมินมีพฤติกรรมสุขภาพที่พึงประสงค์
- B = จำนวนผู้สูงอายุทั้งหมดที่ได้รับการประเมิน

Small success

รอบ 3 เดือน	รอบ 6 เดือน	รอบ 9 เดือน	รอบ 12 เดือน
(1) มีการทบทวนสถานการณ์ สุขภาพผู้สูงอายุ กลุ่มเป้าหมาย/กลุ่มเสี่ยง และมีการวางแผน/โครงการ /Gap analysis (2) มีการทบทวน/จัดทำ/พัฒนาสื่อฯ เครื่องมือInnovation (แนวทาง คู่มือ มาตรฐานนวัตกรรม หลักสูตร) (3) มีการเตรียม/จัดทำเครื่องมือ สื่อ คู่มือ แนวทาง มาตรฐานฯ	(1) มีสื่อ เครื่องมือ Innovation (แนวทาง คู่มือ นวัตกรรม หลักสูตร) (2) มีบุคลากรและภาคีเครือข่าย ที่ได้รับการพัฒนา (3) มีการชี้แจง/อบรม การใช้เครื่องมือ/คู่มือ/หลักสูตร (4) มีการดำเนินการแล้วเสร็จร้อยละ 40	(1) มีบุคลากรและภาคีเครือข่าย ที่ได้รับการพัฒนา (2) มีการนำเครื่องมือ/คู่มือ/หลักสูตรไปใช้ (3) มีการดำเนินการแล้วเสร็จร้อยละ 80 (4) มีการกำกับ ติดตาม เยี่ยมเสริมพลัง (5) มีการประเมินผลการดำเนินงานรอบ 6 เดือน	(1) มีการดำเนินการแล้วเสร็จร้อยละ 100 (2) มีการกำกับติดตาม เยี่ยมเสริมพลัง รอบ 12 เดือน (3) มี KPI บรรลุ ตามเป้าหมาย (4) มีวางแผนดำเนินงานปี 64

กรมอนามัย

ส่งเสริมให้คนไทยสุขภาพดี